

Ing. Otto Bobok

Kráľovská cesta
spájajúca Ponitrie so Stredným Považím
cez horské sedlo Machnáč

Trenčín

Úvod

Informácie o Kráľovskej ceste spájajúcej Ponitrie so Stredným Považím cez horské sedlo Machnáč sa v obciach situovaných v severnom oblúku Bánovskej kotliny odovzdávali z generácie na generáciu ústnym podaním. Takýmto spôsobom nadobudol informácie o tejto ceste aj autor a to od pani Márie Majláthovej, 1903 – 1984, z obce Bobot, ktorá bola potomkom grófskeho rodu Majláth a jeden z najznámejších z rodu gróf Ján Majláth, 1786 – 1855 Starnberg (zastal sa aj Slovákov a príslušníkov nemaďarských národov v Uhorsku) bol jej pra, prastarý otec.

Písať o Kráľovskej ceste... bolo možné až po roku 2006, keď katolícky kňaz Jozef Holka, správca farnosti Motešice vydal v roku 2006 monografiu *Pamäť jednej farnosti*.

V tejto súvislosti je potrebné aj uviesť, že historické listiny, nachádzajúce sa v Rímsko – katolíckom farskom úrade v Dolných Motešiciach, ktoré boli základom pre napísanie vyššie uvedenej monografie, prvý podľa :

- obcí patriacich do farnosti Dolné Motešice (Dolné Motešice, Horné Motešice, Bošianska Neporadza, Rožňová Neporadza, Peťovka a Petrová Lehota),
- obsahu a
- dátumu, kedy vznikli, usporiadal katolícky kňaz Jozef Daniš, 1909 Chudá Lehota – 1984 Jacovce, ktorý bol správcom Rímsko - katolíckej farnosti Dolné Motešice v rokoch 1940 – 1962.

História Kráľovskej cesty spájajúcej Ponitrie so Stredným Považím

Trasa uvedenej Kráľovskej cesty viedla z Nitry cez Topoľčany, Ostratice, Bánovce nad Bebravou Horné Ozorovce a za touto obcou vystúpila a viedla severným smerom po hrebeni pahorka, ktorý sa nachádza medzi obcami: Dežerice - Ruskovce, Horňany - Svinná, Bobot - Svinná, Dolné Motešice - Bošianska Neporadza, Horné Motešice - Bošianska Neporadza a tam sa pahorok napája na pohorie Strážovské vrchy.

Presnejšie od Horných Ozoroviec viedla Kráľovská cesta severným smerom po hrebeni pahorka popri Kaplnke sv. Veroniky, ktorá sa nachádza medzi obcami Dežerice a Ruskovce, ďalej cez vrchol kopca Odranec po hranici chotárov obcí Svinná a Horňany, potom po hranici chotárov obce Horňany a Bobot, k Bielemu krížu (v juhozápadnej časti chotára obce Bobot) a odtiaľ podľa knihy *Pamäť jednej farnosti* mala pokračovať ďalej po hrebeni pahorka až po kostol v Dolných Motešiciach (stojí na hrebeni pahorka). Odtiaľ po pravej strane kostola a benediktínskeho kláštora zišla po strmom, obťažne schodnom svahu z pahorka k jazeru, pod kláštorom obišla jazero zo severnej strany a pokračovala cez obec do Horných Motešíc, tam obišla kaštieľ Motešických z východnej strany a pokračovala ďalej smerom na horské sedlo Machnáč...

Takto to malo byť pred rokom 1200 a je možné, že obec Bobot vtedy ešte neexistovala.

Po zrušení benediktínskeho kláštora na skale pod kostolom v Dolných Motešiciach na začiatku 16. stor. (1) nebol dôvod aby Kráľovská cesta od Bieleho kríža pokračovala smerom ku kostolu v Dolných Motešiciach. Preto pri Bielom kríži (v juhozápadnej časti chotára obce Bobot) bola Kráľovská cesta nasmerovaná na východ, potom šikmo dole z pahorka miernym klesaním cez bobotský chotár Stráne (táto časť Kráľovskej cesty hoci je vo svahu je tak široká ako cesta medzi Odranom a Bielym krížom a je spevnená takými istými žulovými kameňmi), v strede obce Bobot prešla po jednooblúkovom Kamennom moste nad mlynským kanálom a po jednooblúkovom Kamennom moste nad potokom Machnáč na jeho ľavú stranu, tam sa stočila na sever a pokračovala cez obec Bobot a vedľa papierne ďalej cez

Kráľovská cesta spájajúca Ponitrie so Stredným Považím cez horské sedlo Machnáč

Dolné a Horné Motešice, horské sedlo Machnáč (569 m. n. m.), Trenčianske Teplice a v Trenčianskej Teplej sa napojila na cestu smerom do Trenčína a Žiliny.

Mapové dôkazy o úseku Kráľovskej cesty od Kaplnky sv. Veroniky – Biely kríž v chotári obce Bobot - obec Bobot – Dolné a Horné Motešice... :

Snímka z mapy číslo 1

uvedená v prílohe číslo 1 dokazuje, že:

- medzi Svinnou a Ruskovcami je už na nej nakreslená železničná trať a táto trať bola daná do prevádzky v roku 1901,
- Česko – Slovensko vzniklo koncom roku 1918 (bez súhlasu Slovákov žijúcich na Slovensku a bez referenda o tom či Slováci chcú žiť alebo nie s Čechmi v spoločnom štáte).
- vedľa názvu obce Dežerice sú nakreslené dva kostoly, t. j. katolícky a evanjelický, pritom evanjelický kostol bol podľa histórie tejto cirkvi vysvätený v roku 1927. Pred uvedeným rokom nemali dežerickí evanjelici v Dežericiach vlastný kostol ani vlastnú farnosť a patrili do evanjelickej farnosti Podlužany a potom do roku 1927 do farnosti Horné Ozorovce.

Vyššie uvedené skutočnosti dokazujú, že táto mapa bola vyhotovená po roku 1927.

Na snímke z mapy číslo 1 je nakreslená Kráľovská cesta od Kaplnky sv. Veroniky po Biely kríž v juhozápadnej časti chotára obce Bobot a potom ďalej je cez obec Bobot vyznačená jednou plnou čiarou a druhou čiarkovanou čiarou; Od Bieleho kríža priamo po kostol v Dolných Motešiciach je vyznačená bodkočiarkovane, teda nie ako cesta a už vôbec nie s pevným podkladom.

Časť Kráľovskej cesty od Bieleho kríža po vrchol Odranca bola z oboch strán cesty vysadená slivkami, ktorých časť sa zachovala až do súčasnosti.

Snímka z mapy číslo 1 tiež dokazuje, že časť Kráľovskej cesty v tejto oblasti sa od vrcholu kopca Odranec smerom ku Kaplnke sv. Veroniky (na mape po jej lomový bod vpravo za nápisom Hradná) používala až do roku 1940, keď v roku 1938 a neskôr bánovský dekan, pán ThDr. Jozef Tiso, ako predseda vlády Autonómie Slovenska, predseda vlády Slovenského štátu a predseda vlády I. Slovenskej republiky naštartoval rozvoj samostatnej slovenskej ekonomiky tak, že sa začali na Slovensku vyrovnávať krivolaké cesty, železnice, stavať nové cesty a nové železnice a železničné mosty, tunely a pod.. Tým dal slovenskému národu pracovné príležitosti a slovenské rodiny mali pravidelný finančný príjem, čím sa rozšíril záujem o kúpu potravín, spotrebného tovaru a stavebného materiálu všetkého druhu a to tiež umožnilo vznik rôznych živností a výrobných firiem a rozvoj poľnohospodárskych gazdovstiev v slovenských obciach.

Práve v tom období bola vybudovaná aj štátna cesta od vyššie uvedeného lomového bodu Kráľovskej cesty pred obcou Svinná, ktorá ďalej obišla po pravej strane obec Svinnú, Trenčianske Jastrabie a po prechode horským sedlom Járky (na hranici Považského Inovca a Strážovského pohoria) pokračovala ďalej cez obec Mníchova Lehota do Trenčína.

Na snímke z mapy číslo 2

je vedľa mena obce Dezsér (teraz Dežerice) nakreslený znak iba jedného kostola, ten znak obsahuje dvojramenný kríž, čo je dôkaz, že na mape bol vyznačený katolícky kostol, pretože ako bolo vyššie dokázané v tom období nemali evanjelici v Dežericiach ani vlastný kostol ani vlastnú farnosť.

V našej oblasti Kráľovská cesta viedla a vedie severným smerom po hrebeni pahorka od Horných Ozoroviec, vedľa Kaplnky sv. Veroniky, po vrchole kopca Odranec, vedľa Bieleho

kríža a do stredu obce Bobot, ďalej vedľa papierne Bobot a cez obce Motešice a horské sedlo Machnáč...

Pri Kaplnke sv. Veroniky bola a je z Kráľovskej cesty cestná odbočka vpravo do Dežeríc a Vlčkova a vľavo do obce Ruskovce..., na kopci Odranec bola a je z Kráľovskej cesty odbočka vpravo do obce Horňany a vľavo do Svinnej.

Súčasná cesta vedúca od Horných Ozoroviec cez Dežerice, Horňany bola vybudovaná okolo roku 1870 a cesta medzi obcami Horňany a Bobotská Lehota/Bobot bola vybudovaná v roku 1877 a pozemok na jej výstavbu bol určený už v priebehu rokovaní o úprave vlastníckych vzťahov k pôde, pasienkom a lesom medzi Simeonom slobodným pánom de Sina, majiteľom bánovského panstva, do ktorého patrili aj chotáre obcí Horňany, Bobotská Lehota a Bobot a urbárikmi týchto obcí.

Na snímke z mapy číslo 3

je nakreslená časť Kráľovskej cesty asi od Kaplnky sv. Veroniky po Biely kríž v juhozápadnej časti chotára obce Bobot a odtiaľ cez chotár Stráne do obce Bobot a je vyznačená jednou plnou čiarou, teda už iba ako poľná cesta. Ale nie je tam ani stopa po pokračovaní Kráľovskej cesty od Bieleho kríža po dolnomotešický kostol.

Logicky by bolo možné napr. aj to, že Kráľovská cesta pôvodne mohla pokračovať plynule od Bieleho kríža (v juhozápadnej časti chotára obce Bobot) po vyššie uvedenom hrebeni pahorka vedľa kostola v Dolných Motešiciach a mohla končiť na vrchole pahorka na Brezinkách a odtiaľ napravo pokračovať cez Horné Motešice vedľa kaštieľa rodu Motešický z Motešíc ďalej cez horské sedlo Machnáč... A vľavo od vrcholu pahorka na Brezinkách cez Bošiansku Neporadzu a Rožňovu Neporadzu smerom do Mitíc, ktorá obec mala významnú úlohu v histórii Slovenska (cestné spojenie uvedených obcí existuje doteraz).

V Miticiach bol tiež kaštieľ a motešické a mitické panstvo cestné spojenie oboch obcí potrebovalo o. i. aj ako prístupovú cestu na svoju rozsiahle lány ornej pôdy, na pasienky a do lesov.

Túto logiku podporuje aj skutočnosť, že problémy mohol spôsobovať aj prechod vozidiel cez horské sedlo Machnáč (569 m. n. m.) a to nielen v zime, preto bola potrebná aj cesta z Horných Motešíc cez Brezinky, obe Neporadze, Mitice a ďalej do Trenčína.

História potvrdzuje, že predkovia príslušníkov rodu Motešický z Motešíc (Diviacki z Diviak) žili v Horných Motešiciach už na prelome 12. a 13. storočia (ak nie skôr), vlastnili tam pôdu, preto už vtedy potrebovali mať aj cestné spojenie so širokým okolím.

Do tohto problému mohli neskôr zasahovať aj vlastníci papierne Bobot, ktorá bola založená v roku 1755, pretože potrebovali zjazdne cesty každý rok od začiatku januára do konca decembra bez ohľadu na počasie za účelom dovozu surovín a chemikálií a odvozu výrobkov z papierne na všetky strany. Pravdepodobne aj oni dali podnet na vybudovanie dvoch kamenných mostov v roku 1800 v obci Bobot (jeden nad odpadovým kanálom vody z mlyna v strede obce Bobot a druhý nad pôvodným korytom potoka Machnáč), cez ktoré mosty prechádzala vyššie uvedená Kráľovská cesta.

Nie je možné vylúčiť existenciu Kráľovskej cesty, ktorá v tejto oblasti viedla od Horných Ozoroviec po hrebeni pahorka vedľa Kaplnky sv. Veroniky, po vrchole kopca Odranec, vedľa

Bieleho kríža (v bobotskom chotári), ďalej mohla viesť po hrebeni pahorka vedľa kostola v Dolných Motešiciach a po hrebeni pahorka až po Brezinky (tam, na vrchole tohto pahorka od nepamäti stojí pri ceste medzi H. Motešicami a B. Neporadzou aj kamenný kríž), pretože hrebeň tohto dlhého a plynulého pahorka tvorí ak nie od staroveku tak od stredoveku historické hranice chotárov týchto obcí: Dežerice – Ruskovce, Vlčkovo – Hradná, Horňany – Hradná, Horňany – Svinná, Bobot – Horňany, Dolné Motešice – Bošianska Neporadza a Horné Motešice – Bošianska Neporadza.

Vybudovanie kostola a kláštora benediktínskymi mníchmi práve nad Dolnými Motešicami a vybudovanie Kráľovskej cesty vedľa toho kostola to nebola náhoda, malo to svoje dôvody. Benediktíni po svojom príchode začali zaľudňovať túto horskú dovtedy neobývanú kotlinu. Základom života je voda a tu mali dostatok kvalitnej pitnej vody, ktorá vyvierala pod skalou a vytvorila pri nej aj jazero, v ktorom v zime nezamrzala voda.

Na otázky prečo bol kostol vybudovaný práve na tej vysokej skale a práve v Dolných Motešiciach, dáva odpoveď Dr. Blažej Belák (narodený v Dolných Motešiciach) v závere knihy *Pamäť jednej farnosti*, kde napísal, že od dolnomotešického kostola vidieť vrch Zobor nad Nitrou. A tu je potrebné dodať, že to platí aj opačne, t. j. zo Zobora vidieť kostol v Dolných Motešiciach. Je isté, že mnísi Benediktíni dostávali dohovorené svetelné signály zo Zobora (tam mali benediktíni svoj kláštor už od polovice 9. storočia po Kr.) a oni takýmto spôsobom posielali informácie na vrch Zobor.

Na snímke z mapy číslo 4

je uvedené, že vrchol kopca Zobor je vo výške 588 m. n. m. Vrchol pahorka, na ktorom je postavený kostol v Dolných Motešiciach je 320 m. n. m; Medzi nimi, t. j. v Nitrianskej Pahorkatine a v južnej časti Tribeča, kde sa nachádza Zobor, nie je žiadny vyšší kopec, ktorý by bránil dobrej viditeľnosti medzi oboma kótami.

Areál žrebčína dvor Bobot, ktorý od roku 1923 užívala armáda, sa rozprestiera na severozápade od obce Bobot a to od potoka Machnáč cez vrchol pahorka (vrchol toho pahorka, ktorý sa tiahne od Horných Ozoroviec po Strážovské pohorie) a na západnej strane pahorka pokračuje plynule po Svitavský potok (ten pramení pod kopcom Svitava v Strážovskom pohorí, neďaleko obce Bošianska Neporadza), ktorý v tejto časti tvorí od nepamäti hranicu chotára medzi obcami Dolné Motešice a Svinná a na južnej strane obce Svinná sa vlieva do potoka Svinica. Južná hranica areálu tohto žrebčína je aj hranicou chotára obce Bobot a je takmer kolmá na potok Machnáč. Areál žrebčína dvor Bobot sa nachádza v chotári obce Dolné Motešice, ale vstup do tohto areálu je po moste nad potokom Machnáč v severnej časti obce Bobot.

Celý areál žrebčína, okrem stajní pre kone a ciest na ňom, tvorili trvalé trávne porasty, na ktorých sa pásli kone, bol ohradený po vrchol pahorka (Miková) a ohradami bol rozdelený na menšie uzatvárateľné časti, aby bol pohyb stáda koní dobre ovládateľný.

Zvislé stĺpy ohrady na celom pozemku boli vyrobené z hrubej guľatiny a vodorovné časti ohrady medzi jednotlivými stĺpmi boli z drevených žrdí (3 ks.) minimálneho priemeru 10 cm. Táto rozsiahla lúka sa volala Miková a meno mala od 12. storočia po Mikovi - potomkovi rodu Diviacky z Diviak, ktorý vlastnil majetok v Motešiciach.

Autor si od detstva pamätá, že po hrebeni kopca Miková nikdy nevedla cesta smerom k dolnomotešickému kostolu. Ale poľná cesta od Bieleho kríža po vrchole pahorka viedla po hranicu chotára obce Bobot a lúky Miková, tam sa stočila na západ a končila pri dvoch borinkách v časti bobotského chotára zvanej Podhájka.

Po násilnom združstevnení pôdy po roku 1949 boli aj v celom chotári obce Bobot vytvorené nové lány na pestovanie poľnohospodárskych plodín a k nim aj nové prístupové cesty a súčasne boli historické časti chotára a k nim prístupové poľné cesty zlikvidované – rozorané. Následkom toho by len veľmi málo pôvodných vlastníkov ornej pôdy v celom bobotskom chotári (resp. ich dedičov) vedelo presne v chotári ukázať kde a odkiaľ pokiaľ sa hranice ich jednotlivých rolí nachádzali. Napriek rozsiahlym vyššie uvedeným likvidačným zásahom sa časť Kráľovskej cesty od kopca Odranec po Biely kríž v bobotskom chotári a ďalej cez bobotské Stráne do stredu obce Bobot zachovala až do súčasnosti.

Na snímke z mapy číslo 5

je nakreslená časť Kráľovskej cesty od obce Bobot po jej lom medzi Odranom a Kaplnkou sv. Veroniky plnou čiernou čiarou, už ako poľná cesta.

Okrem toho je na nej zakreslený aj Biely kríž (2), kóta kopca Miková na vrchole vyššie uvedeného pahorka nad obcou Bobot = 317 m. n. m. a kostol nad Dolnými Motešicami

V prílohe číslo 6 sú fotografie fary, kostola, schodov, jazera a cesty v Dolných Motešiciach a v prílohe číslo 7 je mapa Nitrianskeho biskupstva.

1 Rád svätého Benedikta bol najstarší katolícky rád, vznikol vo Francúzsku v 6. storočí po Kr. Založil ho Benedikt z Nursie, ktorý pôsobil najprv ako pustovník v Subiacu a v roku 529 zriadil prvý konvent rádu v Monte Cassine.

Mnísi tohto rádu stavali pri svojich kláštoroch vždy aj kostoly a takmer zákonite zasväcovali svoje kostoly

Radostnej Panne Márii. Rád ma svoje kláštory s kostolmi v celej Európe vrátane britských ostrovov. Kláštory benediktínov boli dôležitými centrami vzdelanosti, umenia a hospodárstva. V priebehu svojho vývoja prešiel rád benediktínov zmenami.

Každý benediktínsky kláštor vytvára samostatné spoločenstvo vedené opátom. Niektorým významným kláštorom tohto rádu bol udelený titul arciepátstva.

Okrem manuálnej práce sa mnoho kláštorov zaoberá aj teologickou činnosťou, cirkevnou hudbou a dejinami.

Benediktínskym heslom je „pax“ (latinsky pokoj) ako aj „ora et labora“ (latinsky modli sa a pracuj).

Kráľovská cesta spájajúca Ponitrie so Stredným Považím cez horské sedlo Machnáč

Kandidatúra na prijatie do rádu trvá zvyčajne pol roka. Po nej nasleduje ročný noviciát. Po jeho skončení kandidát zloží dočasné sľuby na jeden rok. Tieto sľuby sa ešte dvakrát obnovia. Napokon nasledujú slávnostné sľuby.

Benediktíni na Slovensku

Presné správy o tom, kedy sa benediktíni po prvýkrát na Slovensku usadili, sa nezachovali. Prvé stopy však siahajú pred misiu sv. Cyrila a sv. Metoda. Podľa spoľahlivých údajov možno začiatok ich pôsobenia na Slovensku s istotou klásť na rozhranie 9. a 10. storočia. Vtedy pôsobili benediktíni takmer na celom území Európy.

V polovici 9. storočia postavili benediktíni kláštor na Zobore. Odtiaľ sa šírila ich misijná činnosť popri cestách na sever a na východ po území terajšieho Slovenska.

V roku 1075 bolo založené opátstvo v Hronskom Beňadiku.

V roku 1224 nitriansky biskup Jakub založil benediktínske opátstvo Skalka pri Trenčíne. Postupne vznikli benediktínske opátstva Klíž, Janošovce, Ludanice, Hrabovka, Sv. Kríž nad Hronom, Štôla a menšie kláštory Diakovce, Trnava, Modra, Bratislava, Komárno.

Na Liptove sa strediskom pustovníckeho pôsobenia stala Svätá Mara, kde bol kláštor a kostol. V tejto kotline boli aj ďalšie benediktínske kostoly s menšími klášťormi. Benediktíni pôsobili aj na Pohroní (Radvaň nad Hronom), v Turci, na Spiši (Spišské Podhradie, Štiavnik), na Považí (Nové Mesto nad Váhom). Niektoré z týchto miest sa neskôr stali opátstvami, niektoré nadobudli charakter pútnických miest.

Rád Benediktínov bol ako bašta katolíckej cirkvi zlikvidovaný v 16. storočí, hneď na začiatku reformácie.

Napriek rôznym snahám o obnovenie pôvodného stavu opátstiev sa v 18. storočí prejavuje nepriaznivý vplyv osvietenstva, ktorý sa rôznymi zásahmi snaží eliminovať aktivitu takmer všetkých reholí.

Jozef II. v roku 1789 rozpustil benediktínov a v roku 1802 ich František I. opäť povolil a poveril ich, aby svojimi profesormi obsadili desať gymnázií, čím prispeli k pozdvihnutiu vzdelania v Uhorsku. Od roku 1807 spravovali benediktíni trnavské gymnázium, neskôr, v roku 1812, aj gymnázium v Bratislave, ktoré však bolo zoštatnené. Podobne na niekoľko desaťročí benediktíni prevzali aj komárňanské gymnázium s kláštorom.

Kláštory benediktínov mali charakter opátstva alebo rezidencie.

Opátstva boli väčšinou lokalizované na osamelých miestach, na vrchoch, podobne ako hrady a pevnosti, kde žilo viac mníchov, ktorí pracovali aj na poli, v lesoch, vykonávali rôzne remeselnícke práce, odpisovali kódexy a pod.

Rezidencie sa nachádzali prevažne v mestách, kde bol menší počet mníchov. Venovali sa duchovnej službe, vzdelaniu a výchove.

Napriek obnove v 19. a 20. storočí zasiahli benediktínov na Slovensku pomery po vojne veľmi nepriaznivo.

Snaha komunistickej totality vybudovať civilizáciu bez Boha viedla po roku 1949 k zrušeniu všetkých reholí. Až po politickom prevrate v roku 1989 a následnej cirkevnej obnove moli sa na Slovensku znova ožiť staré rehoľné tradície.

2 Biely kríž pomenovali generácie žijúce v Bobote pred nami podľa vlastníka role – Ondreja Bieleho, na okraji ktorej je ten kríž osadený. Dom číslo 48 a k nemu patriacu pôdu nadobudol dedením Anton Biely, 1905 – 1989, od svojho otca Ondreja Bieleho po roku 1936, pretože Ondrej Biely je v zozname bývalých urbárikov obce Bobot z roku 1936 zapísaný ako majiteľ.

V Pozemkovej knihe obce Bobot z roku 1860 je ako majiteľ domu číslo 48 a k nemu patriacej pôdy zapísaný Šimon Schulz, čo znamená, že rodina Biely prišla do Bobota a v tejto obci nadobudla dom

číslo 48 a k nemu patriacu pôdu až po roku 1860 a preto pred ich príchodom mal aj vyššie uvedený kríž iné pomenovanie.

Použitá literatúra:

Pamäť jednej farnosti, Jozef Holka, Rímsko – katolícky farský úrad Motešice 2006.

História obce Bobot 14. – 20. storočie, Ing. Otto Bobok, Trenčín jún 2012.

História papierne Bobot 1755 – 2015, Ing. Otto Bobok Trenčín 2016.

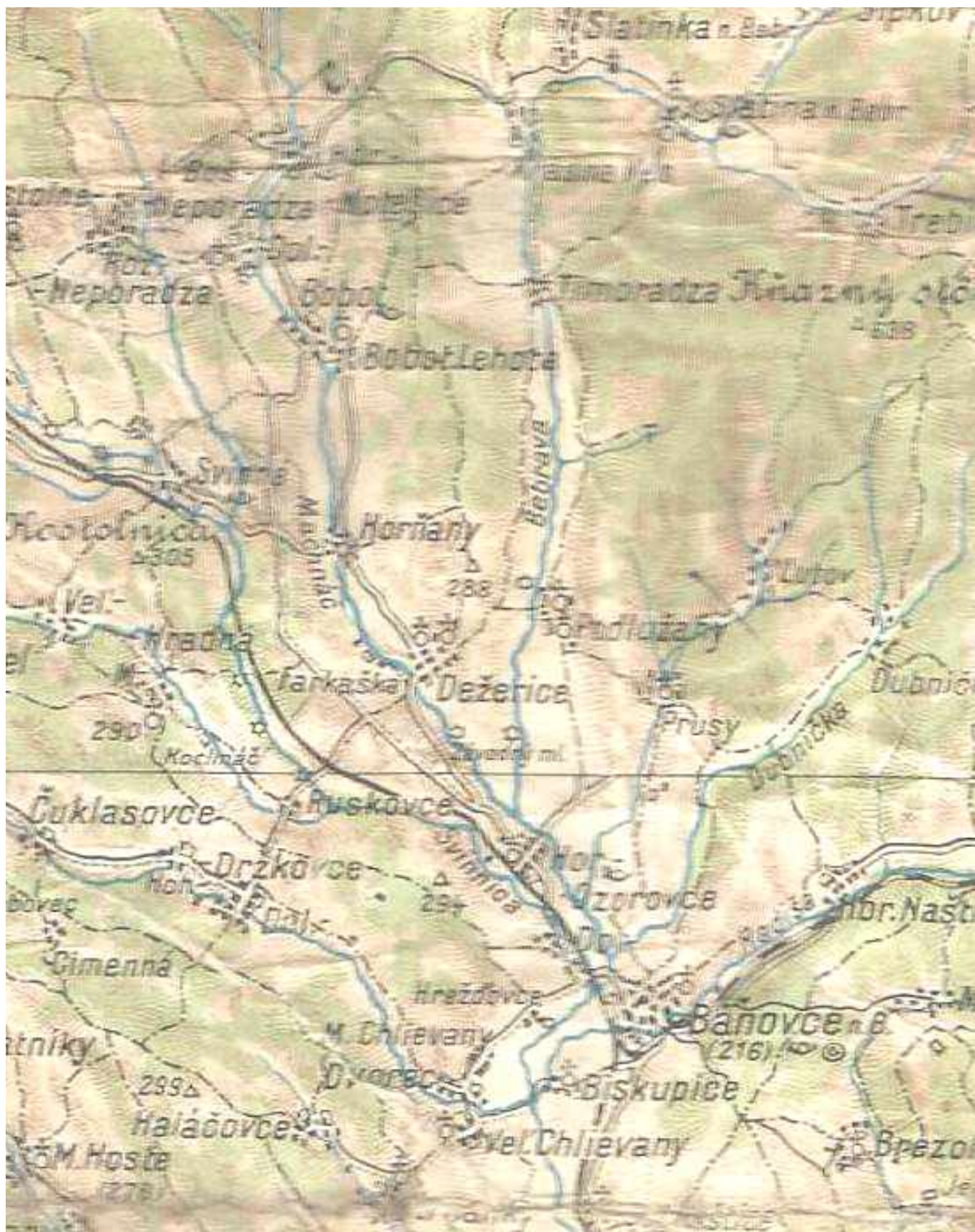
Dejiny evanjelickej a. v. cirkvi dežerickej, Milan Predanoczy, Dežerice 1996.

Dobové mapy

www.wikipedia.sk.

**Mapové dôkazy o úseku Kráľovskej cesty od Kaplnky sv. Veroniky – Biely kríž
v chotári Bobot - obec Bobot – Dolné a Horné Motešice...**

Snímka z mapy číslo 1

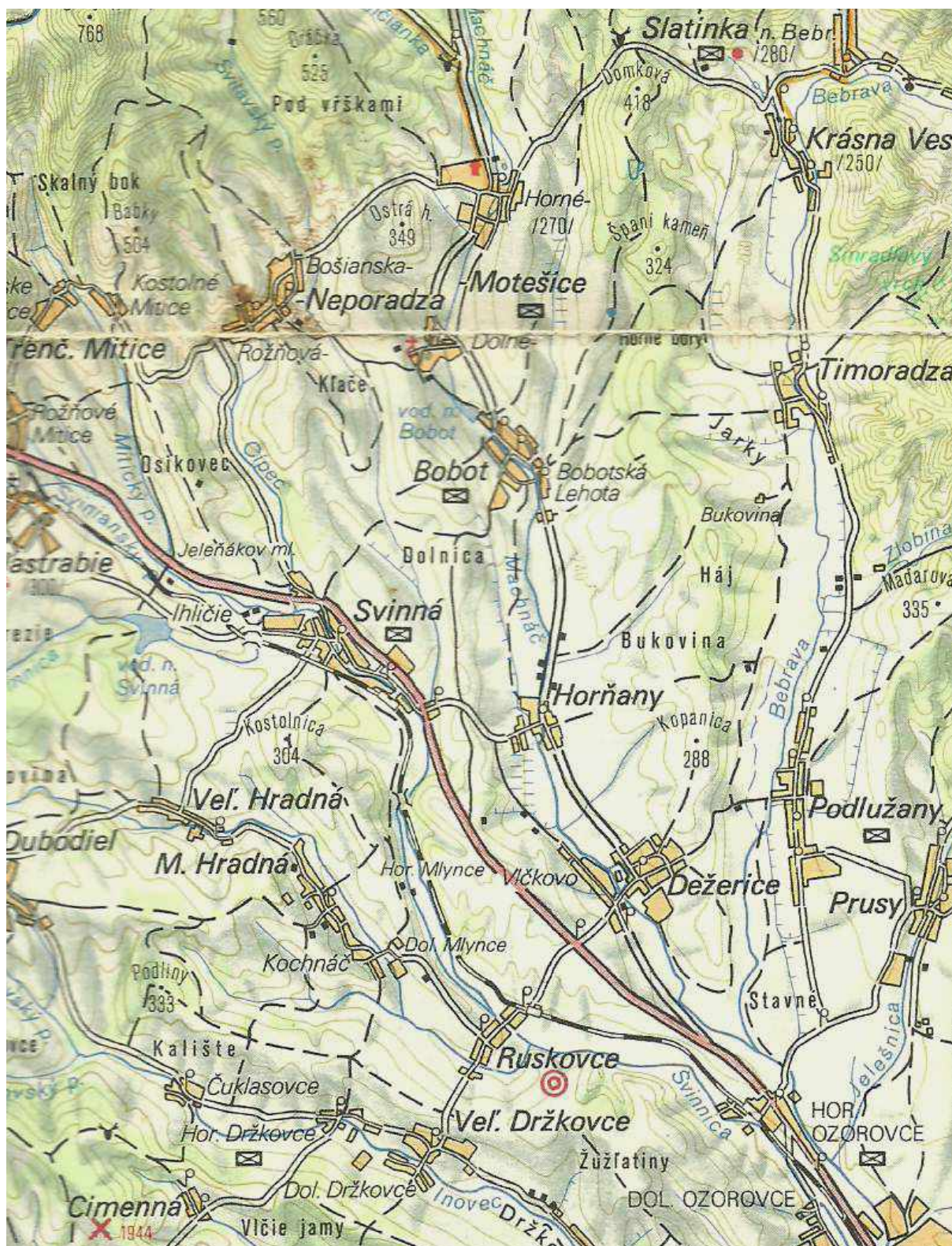

Autor mapy: Vojenský zemepisný ústav v Prahe. Na mape nie je uvedený rok vydania.
Pri stanovení roku vydania tejto mapy je potrebné vziať do úvahy tieto skutočnosti:

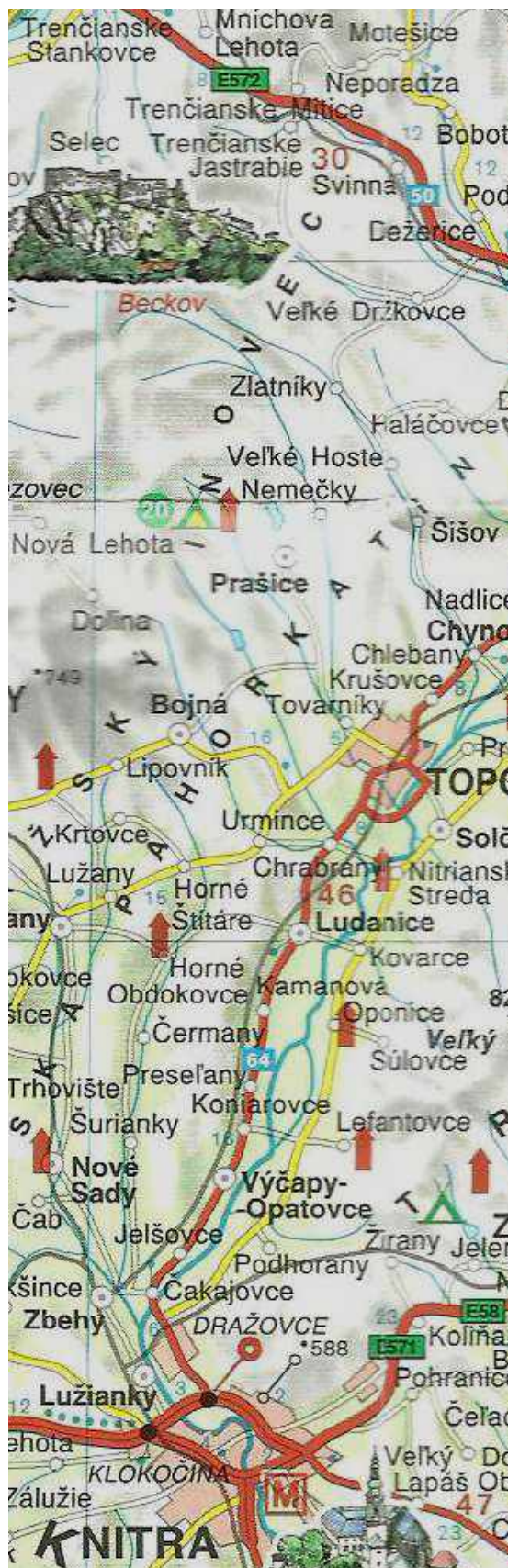
Snímka z mapy číslo 2 - dobová mapa časti Trenčianskej stolice.

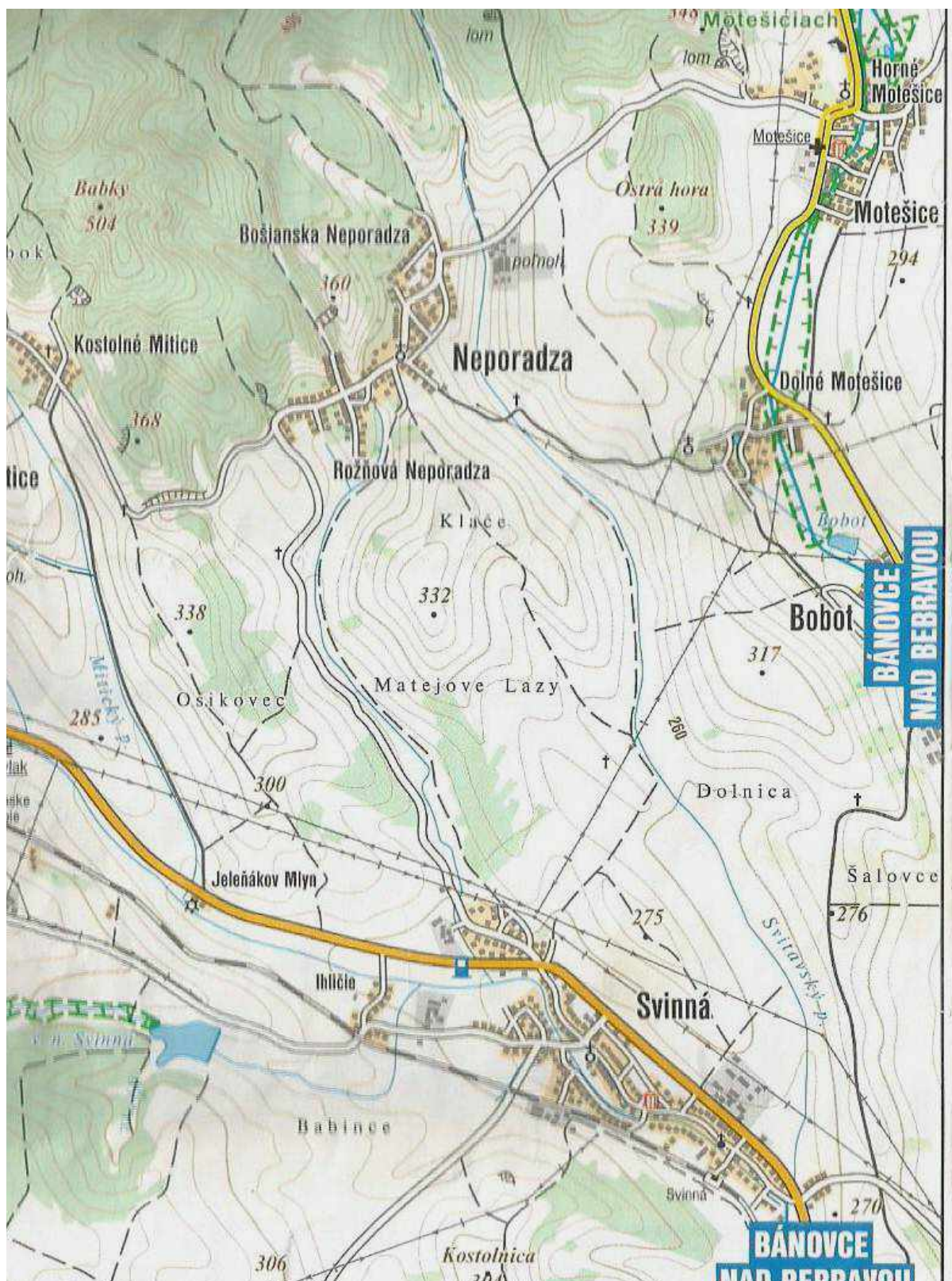

Snímka z mapy číslo 3

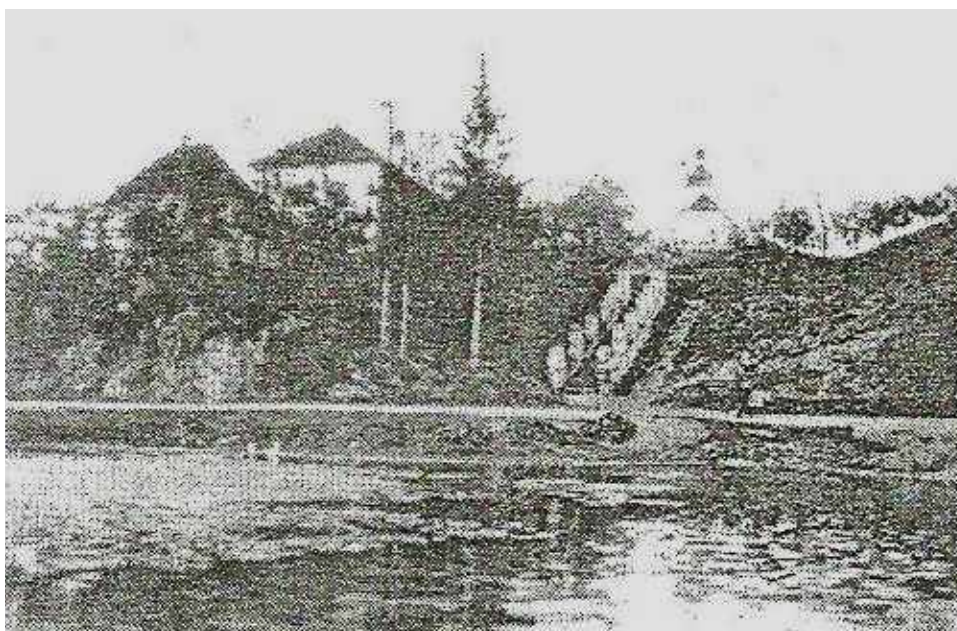

Táto mapa bola vyhotovená po roku 1975, čo dokazuje nápis *Vodná nádrž Bobot* na severozápadnej strane obce Bobot, pretože túto nádrž vybudovala papieren Bobot roku 1975.

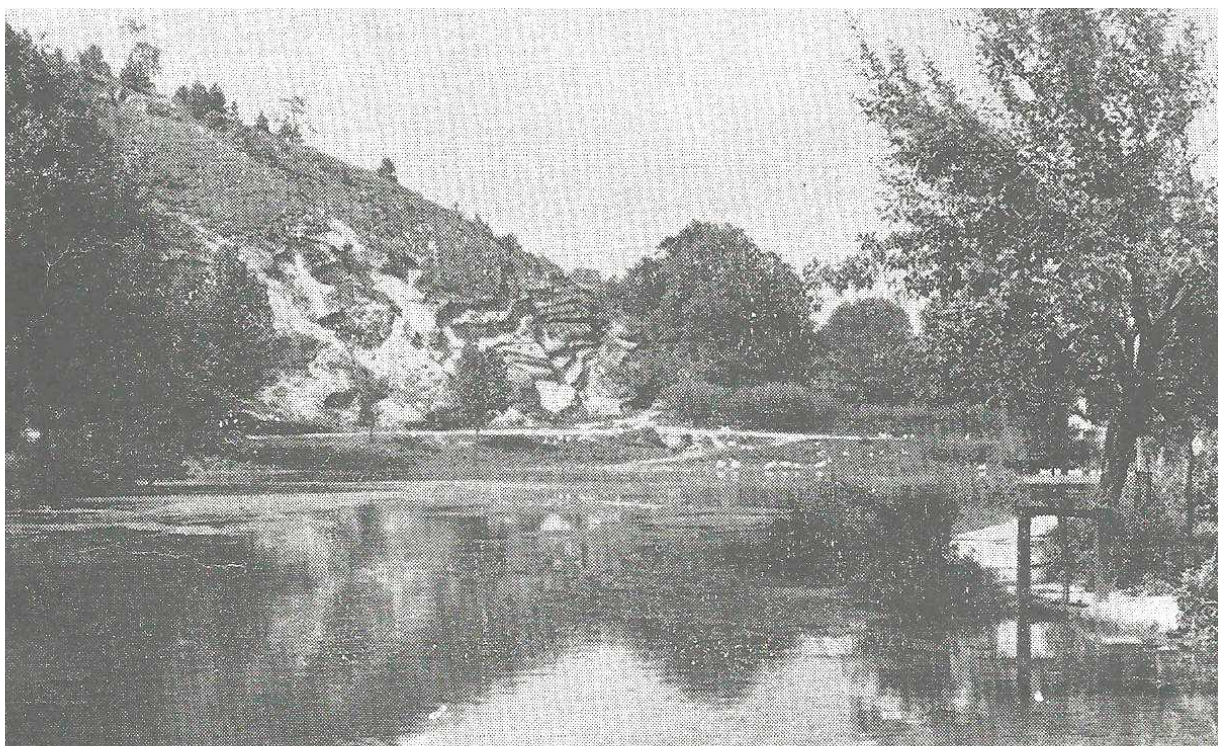

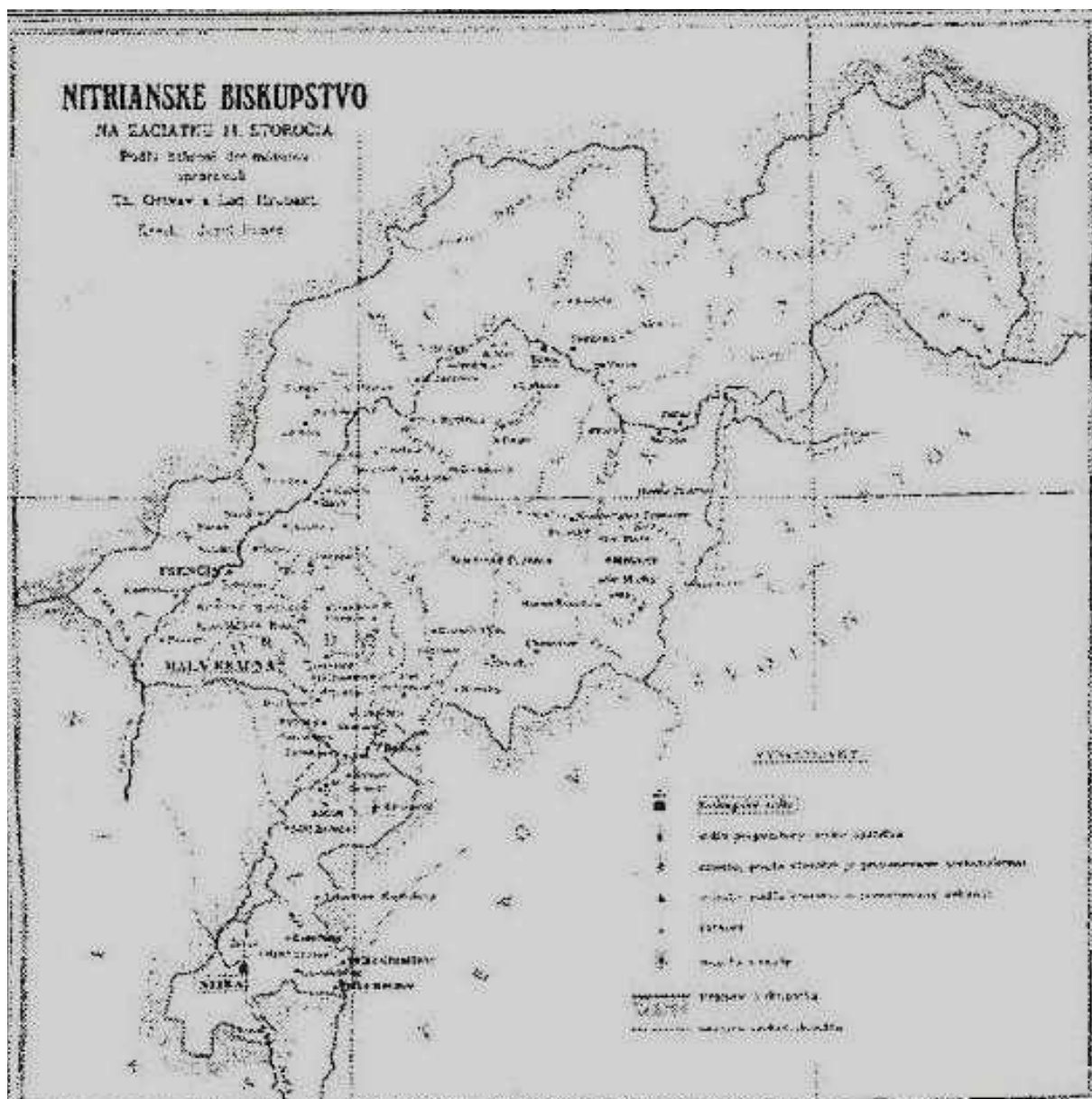
Mapa Trenčína a okolie Trenčína, vydal Geoclub 2005, mierka 1 : 50.000

Pohľad na faru, kostol, chody do kostola, jazero a cestu pri ňom v Dolných Motešiciach (1940)

Jazero s nezamrzajúcou vodou v Dolných Motešiciach zo severnej strany a cesta pri ňom. V 70. rokoch 20. storočia bolo jazero zlikvidované a voda spod skaly bola potrubím odvedená až po Nové Zámky

Mapa Nitrianskeho biskupstva na začiatku 11. storočia, do ktorého patrila aj severná časť Bánovskej kotliny